

NORSK LUTHERSK
MISJONSSAMBAND

Oslo, 12. september 2007

Det Kgl. Barne- og Likestillingsdepartement
Postboks 8036
0030 OSLO

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:	321-00
Dato:	17.9.2007
	2007/01773 - 125

Høring - forslag om endringer i ekteskapsloven mv. - Felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par

På vegne av hovedstyret i Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) oversendes herved høringsvar vedr. forslag til endring av ekteskapsloven mv. - Felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede.

Med vennlig hilsen

Ola Tulluan
generalsekretær

Vedlegg

Høringssvar fra Norsk Luthersk Misjonssamband

Forslag om endringer i ekteskapsloven mv. Felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par

Norsk Luthersk Misjonssamband takker for muligheten til å gi et høringssvar til forslagene om endringer i ekteskapsloven. Vi mener de foreslåtte endringene får stor betydning og er viktige for hele samfunnet. Et hovedpoeng er at ekteskapet vil bli omdefinert som institusjon. Det ser vi på som et samfunnsekperiment med uavklarte og betydelige konsekvenser.

Som en kristen organisasjon er vi opptatt av at samfunnet og norsk lov bygger på kristne verdier. Vår holdning er at de foreslåtte endringer i stor grad både strider mot en alminnelig forståelse av ekteskapet og mot en kristen forståelse. I tillegg mener vi at en felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par, innebærer en svekkelse av barns rettigheter.

1. Definisjonen av ekteskapet

Begrunnelsen for de foreslåtte endringer, er ifølge departementet å fjerne diskriminering av homofile og lesbiske. Vi ser dette som en god intensjon og vil presisere at norsk lov skal verne norske borgere mot diskriminering. Det gjelder også dem som lever annerledes og dem som lever i strid med kristen etikk.

Imidlertid handler de foreslåtte endringene mest om synet på ekteskapet. Vår vurdering er at en felles ekteskapslov vil endre ekteskapet på grunnleggende vis. Ekteskapet mellom mann og kvinne har alltid stått i en særstilling i norsk lov. Det skyldes både biologiske realiteter, samfunnets historiske røtter og vår kristne kulturarv. Etter vår mening forholder departementet seg altfor overfladisk til disse realitetene og arbeider i virkeligheten for en dramatisk kulturrevolusjon.

«Det er ingen grunn til at ekteskapslovgivningen skal gjøre forskjell på folk ut fra en seksuell orientering,» skriver departementet i høringsnotatet. Vi undrer oss sterkt over en slik innfallsvinkel. Dagens ekteskapslov gjør ikke forskjell på mennesker ut fra seksuell orientering, men definerer ekteskapet som et forhold mellom en kvinne og en mann. Også andre kriterier må oppfylles før inngåelse av et ekteskap. De to ektefellene kan ikke være i nært slektskap. Det er bare tillatt å inngå ekteskap mellom to personer og det er nødvendig å være over 18 år. Slike krav er ikke diskriminerende, og historisk er det spørsmålet om *antallet* ektefeller som oftest har vært fokusert – ikke spørsmålet om ektefellenes *kjønn*.

I tillegg finner vi det svært beklagelig at departementet ser ut til å behandle menneskets seksuelle orientering som like grunnleggende for menneskets identitet som kjønn og hudfarge. Vitenskapelig mangler et slikt utgangspunkt begrunnelse, og det er svært beklagelig hvis menneskeverdet knyttes så sterkt til menneskets seksualitet.

2. Hensynet til barna

Ekteskapet mellom mann og kvinne er grunnlaget for barns oppvekst. Selv om teknologiske fremskritt innebærer at forplantningen kan løsrives fra det naturlige samlivet mellom mann og kvinne, anser vi det som svært dramatisk at departementets forslag til ny ekteskapslov innebærer at mannlig sæd gjøres til en slags nøytral vare. En slik instrumentalisering av forplantningen er foruroligende.

Vi tror det er viktig at samfunnet i minst mulig grad skiller mellom biologisk foreldreskap og sosialt foreldreskap. Dette bør bare skje i nødssituasjoner – som for eksempel

når barn trenger adopsjonsforeldre. FNs barnekonvensjon sier i artikkel 7.1: «Barnet skal (...) så langt det er mulig (...) ha rett til å kjenne sine foreldre og få omsorg fra dem.» De foreslåtte endringene til ny ekteskapslov er på kollisjonskurs med barnekonvensjonen. Vår holdning er at departementet ikke klarer å argumentere for at barnekonvensjonen i realiteten diskriminerer homofile og lesbiske.

På denne bakgrunn er vi negative til forslaget om at lesbiske skal ha rett til assistert befruktning, og vi synes argumentasjonen for å nekte homofile menn tilsvarende rettighet er svært lite prinsipiell. Et viktig utgangspunkt er at medisinske tiltak prinsipielt bør handle om å behandle en skade og reparere en defekt. Et seksuelt samliv mellom to personer av samme kjønn kan aldri føre til forplantning. Nettopp derfor er assistert befruktning overfor lesbiske par ikke en form for medisinsk behandling, men et tiltak som reelt avskjærer barn fra retten til å vokse opp med en far og en mor.

Vi er overbevist om at barn trenger både en mor og en far, både kvinnelige omsorgspersoner og mannlige omsorgspersoner. Etter vår mening er det til skade for barns oppvekst å frata dem denne retten. Fra vår side handler ikke dette om å så tvil om homofile og lesbisk omsorgsevne. Men forelderskap handler om mye mer enn å være omsorgspersoner. Det dreier seg også om barnets mulighet til å speile seg i den av samme kjønn, se samspillet mellom det kvinnelige og det mannlige og om identifikasjon og selvbilde. Kvinner og menn er ulike, både i biologisk og psykologisk forstand. Som enkeltpersoner kan mennesker som lever i et enkjønnet forhold utvilsomt yte god omsorg, men som par har de en fundamental mangel fordi de har samme kjønn.

Vi vet at mange barn vokser opp med bare en forelder eller på annet vis opplever en lite ideell oppvekst. Vårt poeng er at norsk lov skal ha det ideelle for øye når det gjelder barns oppvekst. Derfor er det svært uklokt at behovet for å komme homofile og lesbiske i møte ser ut til å være viktigere for departementet enn barns rett til å ha både en mor og en far. Det må også føyes til at det bare finnes 1400 par i homofilt partnerskap i Norge. De utgjør mindre enn 1 promille av den voksne befolkning og har ca 200 barn. Vi ser det som svært problematisk at ekteskapet fullstendig skal omdefineres på bakgrunn av en så marginal gruppe. Noe helt annet er det at også denne gruppen skal beskyttes mot trakassering og diskriminering.

3. Formaliteter og prosess

Regjeringens høringsnotat viser at forandringene i ekteskapsloven er omfattende. Endringene vil berøre en rekke lover, både bioteknologiloven, barneloven og adopsjonsloven.

Departementet påpeker også flere viktige dilemmaer og uavklarte spørsmål. På den bakgrunn vil vi fraråde at endringer i ekteskapsloven gjennomføres uten en grundig prosess – herunder utarbeidelse av en offentlig utredning eller tilsvarende grundig arbeid. Det er svært beklagelig at det ser ut til å være lobbyister fra Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring som har lagt premissene for regjeringens forslag.

Vår vurdering er at det norske samfunnet er tjent med stabilitet. Lovverket bør ikke endres for raskt og for dramatisk. Det gjelder ikke minst i slike grunnleggende spørsmål som nå drøftes. For 14 år siden ble det vedtatt en partnerskapslov i Norge. Et hovedargument var at denne loven ville hindre diskriminering av homofile og lesbiske. Nå foreslår departementet å oppheve loven fordi den i realiteten skal være diskriminerende. Vi opplever at slike hurtige snuoperasjoner, preget av mangelfull prinsipiell argumentasjon, svekker tilliten til norsk lov og rokker ved samfunnets stabilitet.

I departementets høringsnotat finnes en filosofisk gjennomgang av forståelsen av ekteskapet. Vår vurdering er at denne er preget av alvorlige skjevheter. Svært liten vekt er lagt på at ekteskapet i vår vestlige kulturkrets i stor grad har vært preget av kirkens forståelse av

ekteskapet. Det er påfallende at verken Augustin eller Thomas Aquinas er nevnt, mens filosofen Hegel vies svært mye plass.

Høringsnotatet viser også til en delutredning om barn som vokser opp i likekjønnspar, foretatt av Trine Gjerulfsen. Denne fremstår på flere områder som useriøs. Gjerulfsen henviser flere ganger til en norsk hovedfagsoppgave av den norske studenten Sigrun Saur Stiklestad, der ni ungdommer som er vokst opp med lesbiske mødre er intervjuet. Ingen vekt legges på at Saur Stiklestad selv er lesbisk og i 2004-2006 var leder av LLH i Trøndelag. På den annen side velger Gjerulfsen å overse en nylig utkommet engelsk bok, fordi forfatterens forskning stemples som sterkt forutinntatt på grunn av deres kristne livssyn. Departementet kan ikke være bekjent av at en Hovedfagsoppgave av en ung, lesbisk aktivist brukes ukritisk, mens forskningen til to erfarne psykologer med kristen tro blir avfeid som uinteressant.

Konklusjon

Norsk Luthersk Misjonssamband vil sterkt anbefale barne- og likestillingsdepartementet å forkaste ideen om en felles ekteskapslov for likekjønnede og ulikekjønnede par. Vår vurdering er at en slik lov vil være til skade for det norske samfunn og for forholdet mellom samfunnet og kristelige organisasjoner og menigheter. Ikke minst vil den innebære en svekkelse av barns rettigheter.